

PLIM-PIM

PÁRATLAN OLDAL - LXII. évfolyam, 41. szám, 2018. október 12.

Előállnék én most egy nagyívű koncepcióval, amelyet Takaró Mihály inspirált. Ő azt mondja ugyanis, hogy a Horthy-korszak háromosztatú irodalmából 1948 óta (s még ma is) csak a nyugatosokat tanítják az iskolákban, miközben a százszor olvasottabb, minden falusi értelmiségi háztartásban járatott *Új Idők* szerzőit, akárcsak az erdélyi magyar irodalom nagyságait meg se említik. Jóllehet a minőség nem szavazás kérdése, és nyilván Takaró sem gondolja, hogy Gyóni Géza nagyobb költő, mint Ady, vagy hogy Nyíró József leverné Móriczot, én igenis támogatnám, hogy egy korszak ismertetéséből semmiképp se maradjon ki a népszerű, a maga korában elismert, vagy akár a kommersz, szórakoztató művészet (legyen akár nyilvánvaló giccs) tanítása sem. Valóban nem helyes csak Bartókról beszélni abban a korban, amelyben Kálmán Imre, Eisemann Mihály vagy Seres Rezső működött, mert sohasem fogja megérteni és átélni a kort az az ifjú, aki csak József Attiláról tud ott, ahol az emberek Kosáryné Réz Lola vagy Vaszary Gábor műveit falták. Utóbbi *Monpti* című regényét egyébként 28 nyelvre fordították le, és háromszor filmesítették meg. Csak a német nyelvű kiadások példányszáma elérte a kétmilliót. Szóval, igaz, ami igaz, van a maradandó művészet, és van a kor, a maga mindennapjaival, hétköznapi embereivel, akiknek életét, gondolkodását, hangulatait, szerepmintáit sokkal inkább alakította Karády Katalin, Jávor Pál, Kabos Gyula, mint mondjuk Babits Mihály vagy Dohnányi Ernő.